

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XXII., číslo 11

8. 6. 2025 / neprodejné

Z OBSAHU **CORPUS DOMINI – slavnost Těla a Krve Páně**
Teóriu mame v Písme a prax na kríži
Hannah Arendtová, strach z pekla a zmizení autority

05

10

14

Socha Nejsvětějšího Srdce Ježíšova ve Fatimě. Foto: Fr Lawrence Lew OP / flickr

Z tesařské dílny až na oltář světa

Je tichá noc. Betlém odpočívá, ponořen do sladkého spánku – i Svatá rodina. Náhle však Josef procitá: zjevuje se mu anděl a přikazuje, aby ještě té noci uprchl do Egypta a ochránil život malého Ježíše. Bez přípravy, bez otálení, vydává se Svatá rodina na dalekou cestu do cizí země, obývané pohanským národem. Panna Maria tiše sedí na oslíku, v náručí drží Božské Dítě, po jejím boku kráčí Josef. Klid na jejich tvářích prozrazuje odevzdанost – tuto náhlou zkoušku svěřují nebeskému Otci pro spásu lidí.

Příkladem tiché odevzdанosti pro mnohé z nás, jejichž každodenní život je plný námahy, je i skrytý život Pána Ježíše v Nazaretě. Nazaret – malé město, ukryté mezi pahorky Galileje. Na severu se tyčí zasněžený Hermon, na jihu hory Samařské a Judské, na západě Karmel, za nímž

se leskne moře. Zdá se, že si Pán Ježíš úmyslně zvolil tuto tichou krajinu, která odráží tichost Jeho Srdce.

Domy v Nazaretě jsou jednoduché, zařízené skromně, jak bývalo u Palestinských Arabů. Jak píše Didon, u starých Židů byla pracovitost ctí – lenost neznali, řemeslo bylo vážené, a i slavní rabíni se živili prací. Josef byl tesařem – a Kristus Pán sdílel jeho řemeslo.

Tesařství patří mezi nejtěžší práce. Tesař tvrdé klády je úmorné a jednotvárné. A právě tuto práci konal Pán Ježíš den co den až do třicátého roku života. Vyráběl jha, trámy, váhy – a když mu únavou kanul pot z čela, když mu klesaly ruce, klidně si setřel pot a pokračoval beze stopy netrpělivosti. Jeho tvář zůstávala jasná, ústa nikdy neproněsla hořké slovo. Jen někdy pohlédl k nebi a povzdchl si.

Nebyl to povzdech rezignace, ale lásky – oběť námahy Otci.

Někdo by se mohl ptát: proč Ježíš, který přišel učit lidstvo největším pravdám a získat mu nebe, strávil většinu života prací tak obyčejnou? Právě proto. V této skromnosti se ukazuje jako pravý vůdce lidstva, který nejde jen slovem, ale příkladem. Ježíš vidí námahu otců v dílnách, pot rolníků na poli, dým továren, dřinu horníků v podzemí. A každému z nás ukazuje, že místo, kam nás postavila Boží prozřetelnost, je bojištěm, na němž máme získat vavřín vítězství.

Tichost Jeho Srdce a věrnost v práci nám připomínají: Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi do dědictví.

† P. Cyril Jež SJ
převzao z librinosti.catholica.cz

Katolíků přibývá, ale kněží je méně

Podle *Papežské ročenky 2025* a *Annuarium Statisticum Ecclesiae 2023*, které vydává Centrální statistický úřad církve, se mezi roky 2022 a 2023 zvýšil počet katolíků na celém světě z 1 390 mld. na 1 406 mld., tj. o 1,15%.

Každý pátý katolík (20%) žije v Africe. Jejich počet se zvýšil z 272 mil. v roce 2022 na 281 mil. v roce 2023, meziročně tak vzrostl o 3,31%. Své prvenství v počtu pokřtěných katolíků potvrzuje Demokratická republika Kongo s téměř 55 mil., následovaná Nigérií s 35 miliony; významné počty zaznamenávají také Uganda, Tanzanie a Keňa.

S meziročním nárůstem o 0,9% během si Amerika upevňuje pozici kontinentu, na němž žije nejvíce katolíků (47,8% v roce 2023). Z toho 27,4% žije v Jižní Americe, kde Brazílie se 182 mil. představuje 13% z celkového počtu katolíků na světě a nadále zůstává zemí s největší koncentrací katolíků, 6,6% v Severní Americe a zbývajících 13,8% ve Střední Americe. Při porovnání počtu katolíků s celkovým počtem obyvatel vynikají Argentina, Kolumbie a Paraguay, kde počet katolíků přesahuje 90% populace.

Také v Asii se v daném období počet katolíků zvýšil (+0,6%), a představuje zhruba 11% celosvětové katolické populace. V roce 2023 se 76,7% katolíků v jihovýchodní Asii soustředí na Filipínách s 93 mil. a v Indii s 23 mil.

Evropa, ačkoli v ní žije 20,4% světové katolické komunity, potvrzuje, že je nejméně dynamickou oblastí s meziročním nárůstem počtu katolíků o pouhých 0,2%. Tato odchylka se na druhé straně tváří v tvář téměř stagnující demografické dynamice promítá do mírného zlepšení územní přítomnosti, která v roce 2023 dosáhne téměř 39,6%. V Itálii, Polsku a Španělsku se ke katolickému vyznání hlásí více než 90% obyvatelstva.

Katolíků v Oceánii bylo v roce 2023 něco přes 11 milionů, což představuje nárůst o 1,9% oproti roku 2022.

Foto: Klara Kalinova / Člověk a Věra

Biskupů je více, kněží ubývá

Počet biskupů ve světě vzrostl z 5353 na 5430, tedy o 1,4%. Největší relativní nárůst zaznamenali zástupci z Afriky a Asie, zatímco v Oceánii zůstává počet biskupů stabilní.

Počet katolíků připadajících na jednoho biskupa se v roce 2023 na jednotlivých kontinentech výrazně liší. Zatímco celosvětový průměr činí 259 tis. katolíků na jednoho biskupa, v Africe a Americe jsou zaznamenány hodnoty 365 tis., resp. 334 tis. katolíků. Zvláště příznivá je situace v Oceánii, kde má každý biskup na starosti 87 tis. oveček.

Na konci roku 2023 bylo v rámci 3041 církevních jurisdikcí v katolickém světě 406 996 kněží, což je o 734 méně než v roce 2022, tedy o -0,2%. Analýza podle zeměpisných oblastí poukazuje na nárůst v Africe (+2,7%) a Asii (+1,6%)

a pokles v Evropě (-1,6%), v Oceánii (-1,0%) i v Americe (-0,7%).

Zejména v Africe je celkový nárůst počtu kněží výsledkem zvýšení počtu diecézních kněží o přibližně 3,3% a řeholních kněží o 1,4%. Na amerických kontinentech vyniká nárůst diecézních duchovních během sledovaného období ve Střední a Latinské Americe. V Evropě však dochází k poklesu o 1,6% jak celkově, tak v jednotlivých složkách (diecézní a řeholní); stejný vzorec, i když s menším poklesem (-1,0%), je pozorován v Oceánii.

Z celkového počtu kněží jich v roce 2023 žilo v Evropě 38,1%, 29,1% mělo svůj domicil na americkém kontinentu, 18,2% v Asii, 13,5% v Africe a 1,1% v Oceánii.

Nejzřetelnější nedostatek kněží je v Jižní Americe (12,4% kněží a 27,4%

katolíků), v Africe (13,5% kněží a 20,0% katolíků) a ve středoamerické kontinentální oblasti (5,4% kněží a 11,6% katolíků). Naopak v Severní Americe (10,3% kněží a 6,6% katolíků), v Evropě (38,1% kněží a 20,4% katolíků) a v Oceánii (1,1% kněží a 0,8% katolíků) je podíl kněží vyšší než podíl katolíků.

Trvalých jáhnů přibývá

Počet bohoslovců ve světě dlouhodobě klesá – z 108 481 v roce 2022 na 106 495 v roce 2023 (-1,8%). Klesá zejména v Evropě (-4,9%) a Asii (-4,2%), zatímco v Africe stoupl o 1,1%. Afrika a Asie dnes tvoří více než 61% světových seminaristů.

Pokles se týká také zasvěcených osob – zvláště v Evropě a Americe. V roce 2023 bylo ve světě 589 423 řeholnic, což je o 1,6% méně než před rokem. Nej-

větší podíl řeholnic (32%) je v Evropě, následuje Asie (30%) a Amerika (23%). Výrazný nárůst zaznamenala Afrika (+2,2%). Celkový počet řeholních sester je o 45% vyšší než počet kněží.

Počet řeholníků, kteří nejsou kněžími, rovněž klesá. Výjimkou je opět Afrika, kde jejich počet vzrostl. K úbytku přispívá zejména stárnutí zasvěcených osob, zatímco počet těch, kdo řeholní život opouštějí, už není tak výrazný.

Ve skupině trvalých jáhnů došlo k nárůstu o 2,6% na 51 433 osob. Nejvíce jich působí v Severní Americe (39% světového počtu) a v Evropě (31%). V Oceánii vzrostl počet jáhnů o 10,8%, zatímco v Evropě a Africe došlo k mírnému poklesu.

*statistikaamy.csu.gov.cz
podle vaticannews.va*

Víkend v Hosíně

20. – 22. 6. 2025

Duchovně-formační víkendovka je otevřena všem. Každý víkend má svoje téma. Jsi nadšený dospělý věřící (18+), kterému chybí inspirace v Církvi a touží po životě ve společenství a po prohloubení svého vztahu s Pánem a zkvalitnění své služby v Církvi, pak je Škola křesťanského života a evangelizace pro tebe.

boziden.cz/events/vikend-v-hosine

 MOUNT HOSÍN

**HOSÍNSKÁ
ŠKOLA MODLITBY**

**ZNOVU ZAKUSIT MODLITBU
KAŽDÝ MĚSÍC JINAK**

Informace a přihlášky na
www.mounthosin.cz/akce

DUCHOVNÍ OBNOVY VEDE
P. Tomas van Zavrel

SLOVO KNĚZE

Blíží se den, kdy budeme volat: „Sešli svého Ducha, Hospodine a obnovíš tvář země!“ Otázkou je, zda se s tímto zvoláním také opravdu ztotožníme, nebo tuto větu budeme jen opakovat, protože tak činí všichni kolem nás.

Tvář země není totiž něco imaginárního, a pozor, není to ani příroda, ani města či vesnice. Tou tváří jsme my a Bůh si nás k tomu vybral a Duch svatý při křtu a biřmování vybavil milostí a svými dary, abychom byli tváří krásnou, stále mladou a pohlednou. Víme, jak svět hodnotí krásu, a také víme, že Bůh má na hodnocení krásy jiná (zhusta zcela odlišná) měřítka.

Vzývání Ducha svatého tedy není pouhé vyslovení přání či popohánění Hospodina, aby už konečně začal konat. Je to volání nás slabých, ubohých, kteří jsou si vědomi své nedokonalosti o pomoc. O pomoc, kterou potřebujeme, neb bez pomoci Boží nelze se stát lepším, a ještě lepším a být svatým, neboť On je svatý.

Ano, každý z nás potřebuje obnovu, aby byl součástí takové tváře země, jakou chce mít Bůh. Někdo může namítnout: „Vždyť hlavou církve (a tedy i její tváří) je Kristus, mně stačí, když budu třeba nohou nebo rukou.“ Ale k čemu je krásné tváří její krása, když hlava sedí na zmrzačeném těle a zmrzačené tělo nosí křivé a chromé nohy? A svatý Jan Zlatoústý nás vybízí k tomu, aby každý křesťan byl druhým Kristem. Takže naším celoživotním úsilím by mělo být dosažení té krásy, jakou má náš Pán. Že je to nemožné? Ano je, spolehne-li se na své vlastní síly a nebudeme-li volat o pomoc: „Přijď Duchu svatý!“ A budeme-li to myslet upřímně a mít otevřené srdce, On jistě přijde.

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem.
farář farností Lomnice nad Popelkou,
Libštát a Nová Ves nad Popelkou

VŠECHNO, CO MÁ OTEC, JE MOJE; DUCH SVATÝ Z MÉHO VEZME A VÁM TO OZNÁMÍ

15. června 2025 – Slavnost Nejsvětější Trojice, neděle po Soslání Ducha Svatého – Jan 16,12–15

Augustin

Ať nikoho nemate, že zde Ježíš použil budoucí čas. Toto vedení je věčné – tak jako je věčné naslouchání. U věčnosti, která nemá počátek ani konec, je možné použít jakýkoli časový tvar. A přestože v této neměnné přirozenosti neexistuje minulost ani budoucnost, ale pouze přítomnost, neklameme, když říkáme: byl, je a bude. Byl – protože nikdy nebyl čas, kdy by nebyl. Bude – protože nikdy nebude čas, kdy by nebyl. A je – protože je věčně.

Když Duch rozlil lásku do srdcí věřících a učinil je duchovními, osvětlil je, aby poznali, že Syn je rovný Otci – protože dříve ho znali jen tělesně, jako člověka. Anebo proto, že tato láska je naplnila smělostí a odehnala strach – a tak mohli hlásat Krista a jeho sláva se rozšířila po celém světě. To, co oni konali v Duchu svatém, se připisuje Duchu samému.

Toto však neznamená – jak si někteří heretici mysleli – že Duch svatý je menší než Syn, protože Syn přijal přirozenost od Otce a Duch od Syna, jako by šlo o jakýsi stupeň. Proto Pán dodává: *Všechno, co má Otec, je mé. Proto jsem řekl: vezme z mého a zvěstuje vám.*

Béda Ctihodný

Je jisté, že mnozí naplnění milostí Ducha svatého poznali, co mělo přijít. Jiní však zářili různými ctnostmi, a přece neznali budoucnost. Slova: *zvěstuje vám, co má přijít*, proto můžeme chápat i tak, že připomene radost nebeské vlasti. Apoštolům totiž zvěstoval, co mělo přijít: zlo, které měli podstoupit pro vyznání Krista, i dobro, které za to měli obdržet.

Neřekl „aby měli účast na mé slávě“, ale „aby viděli“, čím skrytě naznačuje, že v tom spočívá veškerý odpočinek: v patření na Božího Syna. A Otec mu dal slávu tehdy, když ho zplodil.

Foto: Nheyob / wikimedia

Jan Zlatoústý

Tímto jim pozvedl mysl – protože po ničem netouží lidský rod tak jako po poznání budoucnosti. A tak je od této starosti osvobodil tím, že jim předpověděl nadcházející nebezpečí, aby nebyli zaskočení. A aby ukázal, že Duch svatý je uveď do celé pravdy, dodal: *On mě oslaví.*

A protože Pán řekl: *Jediný je váš učitel, Kristus* (Mt 23,10), aby učedníci přijali i Ducha svatého, dodal: *vezme z mého a zvěstuje vám.*

Didymos Slepý

„Vezme“ je třeba chápat v souladu s božskou přirozeností. Jako Syn dává a nic mu nechybí, tak Duch svatý nebere, co by předtím neměl – neboť by dárce zůstal bez daru. Duch tedy „bere“ od Syna to, co mu přirozeně náleží – a mluví se o jedné podstatě, ne o dávajícím a beroucím. Stej-

ně jako Syn přijal vše od Otce, není ničím jiným než tím, co přijal – tak i Duch není ničím jiným než tím, co přijal od Syna.

Jako by říkal: Duch pravdy vychází sice od Otce, ale všechno, co má Otec, je mé – tedy i Otcův Duch je můj a vezme z mého. Dbej však, abys nepřemýšlel o tom, co Otec a Syn mají, jako o nějaké věci nebo majetku. Všechno, co má Otec přirozeně – věčnost, neměnnost, dobrotu – to má i Syn. Ať jsou daleko léčky dialektiků, kteří by tvrdili: tedy Otec je Syn. Kdyby řekl: *všechno, co má Bůh, je mé*, bylo by to snad záminkou pro tuto bezbožnost. On však řekl: *všechno, co má (Otec), je mé* – a tak vyhlásil, že je Syn, ne že si uzurpoval otcovství. A přece je díky milosti adoptivním otcem mnoha svatých.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catenaaurea.sk

CORPUS DOMINI – SLAVNOST TĚLA A KRVE PÁNĚ

Slavnost Těla a Krve Páně (lat. *Corpus Domini*) byla ustanovena v roce 1264 papežem Urbanem IV. Její příběh odráží duchovní cestu jedné epochy, jež usilovala o znovuoobjevení ústředního postavení Eucharistie v životě církve.

Ve 13. století se svaté přijímání stalo natolik vzácným, že čtvrtý lateránský koncil (1215) musel přikázat alespoň jednou za rok účast na této svátosti. Z obavy před znesvěcením a kvůli přílišnému důrazu na bázeň místo na vroucnost víry se zaváděly přísné podmínky, které prakticky znemožňovaly lidem přístup k Eucharistii.

Teologická reflexe té doby, vyvolaná eucharistickými spory a zaměřená na vyvracení bludů, sice vedla k definování skutečné přítomnosti Krista v Eucharistii (učení o transsubstanciaci), ale nijak zvlášť nepodporovala účast věřících na této svátosti. Zatímco účast na svatém přijímání slábla, v lidu Božím se začaly rozvíjet nové formy zbožnosti zaměřené na Nejsvětější Svátost. Lidé se více začali zastavovat a modlit před svatostánkem, množilo se duchovní svaté přijímání, častý byl výstav Nejsvětější svátosti a udílení požehnání. Tento rozvoj nové zbožnosti, zaměřené na Kristovu přítomnost ve svátosti, ukazuje na snahu znovu dát Eucharistii místo v centru života věřících – tentokrát však skrze lidovou zbožnost a víru.

Také slavení mše svaté bylo do určité míry ovlivněno tímto rozvojem lidové zbožnosti. Konsekrční okamžik – tedy proměnění chleba a vína – se postupně stal středobodem celé mše svaté. Původně krátké a prosté pozdvížení hostie a kalicha po proměnění se měnilo v delší a názornější předvedení eucharistických darů, jež byly věřícím nabízeny k adoraci. Zvonění zvonků tento okamžik ohlašovalo, aby věřící mohli vnímat Krista přítomného ve svátosti. A i když jej třeba nemohli přijmout ve svatém přijímání jako Chléb věčného života, Krista přítomného v Eucharistii alespoň uctívali jako Boha, který je přítomen.

Raffael Santi: Mše sv. v Bolseně, při které se udál eucharistický zázrak. Hostie v rukou kněze Petra z Prahy začala během přepodstatnění krváčet. (1512)

Slavnost pro Eucharistii

Kolem roku 1225 se Julianě z Lutychu, narozené v belgickém Retinne v roce 1191, dostalo zjevení: viděla zářivý kruh, který měl však jednu temnou část. V modlitbě jí sám Pán odhalil smysl vize: mezi všemi svátky, které církev slaví, chybí jeden na počest Eucharistie. Toto zjevení se stalo podnětem, aby se Juliana stala hlasatelkou a podporovatelkou nové slavnosti.

Setkala se však s tvrdým odporem ze strany tradicionalistického duchovenstva. Teologickým argumentem bylo, že Zelený čtvrtek už připomíná ustanovení Eucharistie a že každá mše svatá je sama o sobě svátkem Eucharistie. Za tímto odmítáním se však skrývalo i nepřijetí skutečnosti, že za touto obnovou stála lidová zbožnost – ne oficiální liturgie – a navíc ještě žena.

Přijímání Eucharistie se tak v lidovém prostředí začínalo prosazovat nikoli shora, nýbrž zdola. Nezapomínejme také, že tento náboženský pohyb zrcadlil širší společenské a politické proměny, které podřývaly feudální systém a připravovaly cestu k vzniku městských obcí.

Navzdory odporu ustanovil biskup Robert z Torote v roce 1246 slavnost Těla a Krve Páně ve své diecézi v Lutychu. Papež Urban IV., který byl dříve arcijáhnem právě v Lutychu a s Julianou se osobně znal, v roce 1264 rozšířil slavnost na celou katolickou církev bulou *Transiturus de hoc mundo*. Podle tradice pověřil svatého Tomáše Akvinského, aby pro tuto příležitost sestavil liturgické texty – dodnes obdivované pro svou hloubku

dokončení na str. 7

Prolog

Listina základních práv a svobod, čl. 19 o právu shromažďovacím: „Právo pokojně se shromažďovat je zaručeno. Shromažďování nesmí být podmíněno povolením orgánu veřejné správy. Shromáždění může být omezeno zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, veřejného pořádku, zdraví, mravnosti nebo majetku.“ Listina je součástí našeho ústavního pořádku a má stejnou právní sílu jako Ústava ČR.

NĚKTERÁ ZVÍŘATA JSOU SI ROVNĚJŠÍ

V neděli 25. května proběhl na pražském ostrově Štvanice festival izraelské kultury „Izrael na Vltavě“. Na týž termín pražský magistrát povolil protestní shromáždění nazvané „Okupace proti okupaci“ s podtitulem „proti genocidě na Palestincích, kterou páchá stát Izrael, a proti náboru do jeho genocidní armády“. Na obě akce dohlížely „desítky policistů se samopaly“. Vše zdárně proběhlo, ústavní právo obou skupin bylo naplněno, demokracie si oddechla.

„Hele, tak ono to jde!“ napadne vás zlo-myslně. Pár týdnů před touto akcí totiž měl Prahou projít už tradiční Pochod pro život, pořádaný Hnutím Pro život ČR. V jeho řadách šly tak jako pokaždé stovky rodin s dětmi z celé republiky, přítomen byl pražský arcibiskup Jan Graubner či olomoucký světící biskup Antonín Basler, desítky kněží, zasvěcených osob a dalších sympatizantů. Neprošel. Zablokovali jej jeho názoroví odpůrci, s patřičnou asertivitou, jako by už předem věděli, že jsou beztrestní.

Co na tom, že ústavní právo přišlo zkrátka, demokracie zaplakala, hráz legitimacy státu v podobě ústavního práva doznala trhlin. V řadách odpůrců byste přitom našli pestrrou směsí extremistů z Anarchistické federace či Kolektivu 115, evropskounijně uvědomělých liberálů typu pirátské europoslankyně Markéty Gregorové i členstvo dosti podivné *pro-choice* organizace *Ciocia Cze-sia*, u níž panuje podezření, že si udělala byznys z umělých potratů, ale zakrývá jej sladkými řečmi o pomoci polským ženám v nouzi.

Jen si obě akce srovnáme: při izraelsko-palestinské akci úředníci pražského magistrátu byli dokonce natolik prozíraví, že vymezili konkrétní a dosti logické podmínky: propalestinská akce se nesmí konat blíže než 100 metrů od oplocení, kterým bude vymezován prostor pro festival, a nesmí omezovat návštěvníky

Foto: Jan Žofák

festivalu ani bránit jeho zásobování, nemluvě o magistrátním zákazu používání zvukových aparátů (v tomto případě vu-vuzel). U Pochodu pro život to prý (dle slov úředníků a policie) nešlo. Žádná taková péče o veřejný pořádek se nekonala.

Dobře, řekne oponent. Na Štvanici bylo jen nějakých 150 lidí, na pochodu několik tisíc, složitá organizace atd. atp. Vážně? Tak to je ovšem záhada. Pochod pro život není pražské policii neznámá akce, koná se už pětadvacet let. Policie jej dobře zná a taky má velice přesné informace o tom, že za poslední roky se řady odpůrců pochodu rozšiřují a radikalizují. Vždyť loni se téže skupince podařilo dokonce zablokovat hasičské auto, jedoucí k zásahu na pražskou Malou Stranu. Nej-

radikálnější elementy jsou navíc bezpečnostními orgány soustavně sledovány. Na Štvanici to šlo, při Pochodu pro život byli magistrátní i policejní úředníci bezmocní a nevědoucí jak májová štěňátka. To však ještě není vše: blokády se totiž aktivně, na straně extremistů, účastnila též Policie ČR. Slyšíte dobře.

Co když je to ale ještě jinak. Nemůže s tím vším nějak tajuplně souviset současná společenská atmosféra, umě vytvářená „seriózními“ médii? Dnes přece patří k dobrému tónu lepších lidí zleva i zprava nazývat příznivce Hnutí pro život „fanatiky“, „ultrakonzervativci“ či „(klero)fašisty“. Pravidelně se o tom dočítáme třeba na webu Českého rozhlasu v elaborátech z pera Apoleny Rychlíko-

vé, někdejší redaktorky portálu *Alarm*, jehož redaktoři se identifikují jako progresivisté (přesněji by ale bylo označení „salonní levice“). Odpůrci pochodu jsou pak v těchto médiích označováni za „antifašisty“ či „zastánci svobodného rozhodování žen o přerušení těhotenství“. Ostržení „staří bojovníci“ z kruhů německé Antify, jež byla mezi odpůrci patrně taky přítomna, se musí smíchy lámat v kolenou, jak jim to liberální mainstream baští. Ani to nepotřebuje předzvíkat, jeho stroje na *newspeak* jedou na volnoběh.

K tomu si přidejte fakt, že policii pevnou rukou šéfuje ministr vnitra, jehož by bylo možné nazývat „andělem dobré smrti“ (tedy eutanazie, tu má hnouti STAN nově v programu). A prv-

ním náměstkem pražského primátora je osoba s dnes poněkud zlověstně znějícím jménem – Hřib. Ten je předsedou pirátské strany a jeho pravidelné záštity nad Prague Pride již vešly do análů.

Nemůže tam být nějaká souvislost? Nezpívá policejní prezident zkrátka jen píseň svého šéfa, který se nezakecá? Není chování policie a magistrátu vysvětlitelné jednoduše tak, že jde o zadání „seshora“? Ale jistěže ne. Už dávno bylo prokázáno, že pokud jde o určitá témata, nic s ničím nesouvisí a kontext neexistuje. Jak to zpívá jeden nejmenovaný ostravského písničkář? „Já vím, že patrně teď šlápnu do hovna, / když řeknu, že všechna zvířata jsou si rovna. / Některá jsou si však rovnější / a smutná písnička je ještě smutnější.“

Epilog

Kde jsou z jedné strany soustavně narušována ústavní práva druhých, dochází k nabourávání důvěry v právní stát, k oslabování legitimacy veřejné moci. Zastíná vládnou právo silnějšího. Otázka na závěr: máme stále ještě právní stát, nebo už milovými kroky směřujeme někam do liberálnědemokratického Palerma?

Jan Šindelka

Jan Šindelka
farní knihovník

dokončení ze str. 5

i krásu.

Ustanovením této slavnosti nejprve pro jednu diecézi a později pro celou církev oficiálně církev uznala pravou hloubku eucharistické víry vyjádřenou lidovou zbožností a přijala ji jako legitimní pokračování duchovního dědictví katolické tradice. Slavnost vyzývá Boží lid, aby v radosti slavil dar Krista své církvi a přistupoval k eucharistickému stolu skrze svátostně přijímání.

Rozhodnutí papeže nepochybně ovlivnil i eucharistický zázrak v Bolseň roku 1263. V té době sídlil Urban IV. v nedalekém Orvietu a podle dobových kronik sám přijal zakrvácený korporál a nesl jej v procesí. Dnes se v bazilice, kde se zázrak udál, nachází komunita otců eucharistiánů, kteří toto místo proměnili v centrum zvěstování Eucharistie pro poutníky z celého světa.

Ačkoli zpočátku čelila nesnázím, slavnost Těla a Krve Páně se postupně stala jednou z nejoblíbenějších slavností v katolickém světě. Kolem ní se rozvinulo i slavné eucharistické procesí, které dodnes patří k nejvýraznějším projevům víry a vděčnosti Božího lidu za dar Eucharistie.

Výzva pro všechny

Při slavení Eucharistie jsme zváni k účasti na Jeho oběti, abychom tím vstoupili do společenství života a stali se novými lidmi, schopnými budovat lidství založené na bratrství, sdílení a vzájemné úctě. Jestliže je Eucharistie středobodem života a spirituality církve, pak je zároveň výzvou, která nemůže nechat lhostejného nikoho – ani samotné lidstvo a jeho dějiny.

A přesto se i dnes mnozí pokřtění neúčastní Eucharistie a ještě více jich v ní nerozpoznává dar Boží. Tento fakt sice ukazuje, kolik cesty je ještě před námi, než Eucharistie skutečně bude pramenem a vrcholem křesťanského života, současně ale odhaluje, jak Kristovo sebedarování není přijímáno ani vnímáno jako skutečná síla proměny světa.

Příčiny tohoto stavu mohou být rozmanité, ale hlubší kořen spočívá v domnělé soběstačnosti – v tom starém, ale stále aktuálním hříchu – který brání člověku otevřít se Božímu daru. Člověk, sebevědomý a přesvědčený o vlastní moci, vylučuje Boha ze života a staví se do role jediného tvůrce své existence. Co by se mohlo jevit jako pokrok a oprávněné osvobození, se však v realitě ukazuje jako selhání. Nikdy se tolik nemluvalo o soli-

daritě, právech, spravedlnosti a svobodě – a přesto jako by současná babylonská věž bránila lidem navzájem si rozumět. Nespokojenost, prázdnota, zoufalství, osamělost – to vše se šíří, zatímco nenávisť a bratrovražedné války si vybírají daň mezi nevinnými a působí hluboké utrpení těm nejzranitelnějším a nejchudším.

Každý rok nás slavnost Těla a Krve Páně znovu zve k tomu, abychom přijali Krista jako pramen pravého lidství. On je v Eucharistii skutečně přítomen, nabízí každému možnost vstoupit do novosti jeho života, přitahuje nás do logiky lásky, abychom žili v důvěryplné poslušnosti Otci, ve společenství a v odpuštění.

To je nový život, který se rodí ze společenství se Vzkříšeným.

P. Fiorenzo Salvi, SSS
Přeložil Jan Šindelka

P. Fiorenzo Salvi, SSS
bývalý generální představený Kongregace Nejsvětější Svátosti

LIDSKÁ SEXUALITA A JEJÍ ESCHATOLOGICKÉ NAPLNĚNÍ – I. ČÁST

Přípravné úvahy

I. Volba správné perspektivy

Sexualita je významnou součástí lidského života. Dotýká se jeho samotných základů, neboť díky ní vznikají noví lidští jedinci. O sexualitě lze pojednávat z různých hledisek, ale ptáme-li se, jakým způsobem by s ní mělo být *skutečně lidsky* nakládáno, nemůžeme se přitom orientovat podle závěrů speciálních oborů. Ty se totiž na člověka dívají vždy jen ze značně *zúžené perspektivy*, protože nejsou schopny uvažovat o člověku *v jeho celistvosti*. Na sexualitu je možné se dívat například z čistě biologického hlediska. V tom případě se popisuje pohlavní ústrojí muže a ženy a zohledňují se jejich funkce. Takový přístup se principiálně nijak neliší od deskripce částí a fungování nějakého přístroje. Nebo se lze na ni dívat pohledy psychologa, sociologa, kulturního antropologa atd. Pro každý z jejich oborů má sexualita svůj zvláštní význam, který však nepokrývá její celostní rozměr.

Jestliže si však klademe otázku, jak by měl vypadat *autenticky lidský poměr* k této dimenzi života, bylo by nedostatečné setrvávat na úrovni disciplín, které se nezabývají člověkem *jakožto člověkem*. Sexualitu nelze z tohoto rámce vyjmout. Analyzovat sexualitu *abstraktně a obecně*, tj. odděleně od subjektů, jež ji vykonávají, by znamenalo hovořit o něčem, co ve skutečnosti neexistuje. Sexualita je tím, co kvalifikuje zcela konkrétní a vzájemně odlišné subjekty, z nichž některé jsou *zvířecí* a některé *lidské*. Kdybychom problém sexuality od těchto subjektů separovali a zkoumali ji jako něco, co mají *společného* a v čem *se shodují se zamlčením v ní přítomné rozdílnosti*, nutně by nám uniklo, že u člověka nabývá sexualita *zvláštní podoby*, s níž se ve světě zvířat nesetkáváme.

Stojíme tedy před problémem, jaká disciplína nám otevře pohled na člověka *jakožto člověka*. Je zřejmé, že se jed-

Foto: Valeria Liptakova / Člověk a Vira

ná o starou sokratovskou otázku a pro její zodpovězení se hlásí ke slovu různé kandidáti. Jsou mezi nimi již jmenovaní biologové, psychologové nebo kulturní antropologové. Ať se do soutěže o poznání *pravé bytostné povahy člověka* přihlásí kdokoli z jakéhokoli odvětví, musí se kvalifikovaně vyjádřit k tomu, co charakterizuje člověka *jakožto člověka*. A tím je bezesporu (mimo jiné) i jeho *myšlení*. Zde ovšem začínají nemalé potíže.

Jakmile se začneme zabývat *lidským myšlením*, vyvstává problém *jeho spolehlivosti*. Poznáváme realitu *objektivně (pravdivě)*, či *nikoliv*? Nemáme-li jasno v této věci, visí nad všemi našimi, byť sebeurčovanějšími výklady, *temný mrak nepřekonatelné pochybnosti*. Možná totiž není naše myšlení (a obecně poznání) *spolehlivé*, takže jeho aktivaci žádných relevantních výsledků nedosáhneme a hrozí nám, že zůstaneme zakleti v jeskyni iluzí. Krátké zamyšlení nad dosahem speciálních věd se snadno dopracujeme k pochopení, že žádná z nich se na *spolehlivost (pravdivost, objektivitu)* myšlení

neptá, poněvadž *si ji ani jako problém neklade*. Neexistuje žádná speciální (Aristoteles by řekl *partikulární*) věda, která by výše uvedenou hodnotu (pravdy – objektivitu) *nepředpokládala*. Speciální vědci *předpokládají*, že oblast jejich výzkumu objektivně existuje a je přístupný racionální analýze. Nemají žádné metodické nástroje, které by *téma objektivitu myšlení* proměnily v *předmět jejich výzkumu*.

Co to znamená vzhledem k otázce, kterou jsme si položili? Jednoduše to, že nám nemohou sdělit, *kdo je člověk jakožto člověk*. Člověk je totiž *bytost*, kterou tento problém *hluboce znepokojuje* a jeho řešení je *součástí odpovědi na dotazování „kým vlastně je“*. Neboť odpověď, podle níž nejsme schopni realitu objektivně poznávat zároveň znamená, že nemůžeme ani poznat, v čem spočívá naše identita člověka. Kdo zase tvrdí, že naše poznání je striktně omezeno horizontem smyslovosti, tlačuje člověka na úroveň zvířete, které je sice vyvinutější než zvířata ostatní, ale principiálně je nijak nepřevyšuje a je stejnou součástí

Foto: Zbyněk Šišpera / Člověk a Víra

hmotné přírody jako ona.

Z toho je patrné, že *bez filosofie*, k níž otázka *objektivit*y neodmyslitelně patří, nelze dospět k poznání člověka jakožto člověka. Bez ní tedy není ani možné říct, jak bychom naši sexualitu měli *skutečně* lidsky provozovat.

2. Džungle filosofie a úniková cesta z ní

Po první kapitole se situace sice poněkud vyjasnila, ale z komplikovaného problémového labyrintu jsme se jí nedostali. Kdo se jen trochu pokusil o studium filosofie, záhy zjistil, že stojí před *nepřehlednou* změtí filosofí a filosofických názorů, takže odkaz, že se má orientovat na filosofii, mu nijak nepomůže. Jinak o sexualitě hovoří filosof materialistický, jinak vyznavač hegelovské dialektiky, jinak skepticky laděný myslitel, jinak postmoderní relativista, jinak platonský, aristotelický nebo tomistický realita. Kdo z nich je na správné cestě a kdo bloudí?

Trvalo by dosti dlouho, než bychom provedli základní kritiku hlavních filosofických pozic, na něž při studiu filosofie narážíme. Zde zaujmeme stanovisko *realismu*, který nalézá svou oporu v tradicích platonismu, aristotelismu a tomismu. Všechny tyto myšlenkové proudy jsou *realistické* a mají velmi těsnou spojitost.

3. Nejzazší kontext lidského života

Každý z filosofů, kteří se v těchto tra-

dicích inspirují, by řekl, že skutečnost, která je *mnohá, konečná a nahodilá*, je zároveň, a právě z tohoto důvodu, *nepůvodní, odvozená, derivovaná* neboli že *závisí na jiném od sebe*. Jakkoli se zdá, že tím vybíháme mimo naše téma, musíme postupně získávání filosoficky kvalifikovaného vhledu do problematiky lidské sexuality odstartovat tvrzením, že *existuje Absolutno*. Absolutno je skutečnost, jež je *ab-soluta*, tj. vyvázaná a nezávislá na čemkoli jiném od sebe. I kdyby někdo tvrdil, že *vše je relativní*, že *vše je propojeno* vzájemnými závislostními vazbami, musel by připustit, že *celek všech relativních skutečností už na ničem jiném od sebe nezávisí*, a je tedy *něčím absolutním*. Zastánce relativistické teze by se neměl zdráhat to připustit.

Avšak při úvaze nad touto pozicí se přece jenom vynořuje jistá závažná komplikace. Skutečnost, která by sestávala jen z konečných, proměnných a mnohých entit, by ani ve svém souboru *nemohla být Absolutnem*. Absolutno nemůže mít *žádný počátek*, protože co vzniká, je kauzálně závislé na jiném od sebe. Vnitřně proměnné Absolutno by tak muselo *existovat stále* a díky jeho proměnnosti by *existovalo v čase*. Tento čas by musel být nutně *nekonečný, bez počátku a konce*. Naše vlastní současná existence by v tom případě nebyla ničím jiným než jepičím momentem v rámci kolosálního Absolutna (celku reality) a byla by nutně *předcházena nekonečným časovým plynutím*.

Jenže *naše současnost* ukládá tomuto nekonečnému časovému plynutí *limit* (konec) a to je *rozpor*, poněvadž navozuje nemožnou situaci *konečného nekonečna*. Proto je třeba trvat na tom, že Absolutno, které nepopíratelně existuje, *nemůže být totožné s naším, v čase trvajícím Vesmírem ani s žádnou jinou skutečností, která je mnohá a časově určená*.

Absolutnu musí náležet existence *bezčasová (věčná)*, neboť jen tak může být opravdu *nezávislé*, a mít tudíž charakter Absolutna. Filosofové, jenž si tento problém uvědomili, si následně nemohli nepoložit otázku, proč existuje proměnná a mnohá realita (například náš Vesmír), když Absolutno je *naprosto soběstačnou realitou*! Aby existovalo, nepotřebuje existenci ničeho jiného od sebe. Pokud však něco jiného od Něj existuje, musí to mít *nějaký důvod v Něm* a rozumem vybavená bytost se nemůže neptat, jaký důvod by to asi mohl být. Teprve po zodpovězení této otázky se nám naše existence, a tím pádem i naše sexualita, objeví v tom správném kontextu. Předběžně se to jeví tak, že odůvodnění struktury našeho lidského bytí leží v povaze Absolutna, díky jehož tvůrčí aktivitě existujeme. I naše sexualita je něčím, co má v Absolutnu svůj základ. Když vynaložíme patřičné myšlenkové úsilí a odhalíme, proč nás tato tajemná Skutečnost sexualitou vybavila, můžeme získat cenný klíč k její interpretaci. Tato složitá intelektuální oklika ve věci sexuality se sice může zdát naprosto zbytečná, ale chceme-li ji chápat opravdu nezkráceně, musíme na ní hledět *sub specie aeternitatis*, tedy z hlediska jejího věčného pramene. Bez toho nám její pravý účel zůstane skryt.

Roman Cardal

Mgr. Roman Cardal PhD.
filosof

TEÓRIU MAME V PÍSME A PRAX NA KRÍŽI

Dne 20. května proběhla v kostele sv. Vojtěcha na Praze I v rámci přednáškového cyklu Klubu sv. Athanasia přednáška otce Mariána Kuffy. Děkujeme mu za možnost položit mu pár otázek.

Vaše práce zahrnuje neuvěřitelnou šíři kompetencí, teoretických i praktických. Měl byste být manažerem i psychologem, duchovním i administrátorem. Pracujete s lidmi nejrozumnějšího původu: s kriminálníky i úředníky, s lidmi z „okraje společnosti“ i politiky, tělesně postiženými, bývalými prostitutkami či narkomany. Na starosti máte současně neživý „materiál“: cihly, beton, budovy, polnosti, auta i zvěř. Kdybych to shrnul Vaší vlastní zkratkou: „Betónujem a sponedám.“ Vychováváte si pro takto náročný úkol nějaké nástupce?

Modlím sa ak svätý Tomáš: Bože, tak rád už by som sa dotkol svojho nástupcu. Všade mu ukázal, kde ide elektrika, kde voda, kde kanál... obrazne povedané. Ak je toto Božie dielo, a ja verím, že je, Boh si v pravý čas zbudí pravého nástupcu. No, konkrétneho zatiaľ nemám, ale nádeje už som mal: tolký, čo ku mne príde, vydržia chvíľu a potom odídu. Takí, čo sú do šprintu, ale nie na dlhé trate. Ale verím, že nástupca príde v pravý čas. Teraz som bol prekvapený, jeden môj synovec sa hlási za farára, ani rodiča to nevedeli. Prišiel z Bratislavy do našej diecézy, tak snáď, možno...

Ale energie máte očividně stále na rozdávání. Sedm hodin jste sem do kostela sv. Vojtěcha v Praze odřídil ze Žakovců a totéž máte v úmyslu udělat, až tento rozhovor skončíme [skončil ve 23:00, pozn. red.]. Biskup sa ma pýtal: „Vládzeš?“ Odpovedal som mu: „Už nie tak ako dvadsaťročný, ale šmak mám stále ako dvadsaťročný.“

Je asi naivní ptát se katolického kněze, kde bere tu sílu, ale přesto se

Foto: Jaromír Mikulec / Člověk a Víra

zeptám – kde na to berete tu sílu?

No jasne že u Pána Boha. Pán Boh ti dá presne tolko síl a tolko energie, koľko potrebuješ na zvládnutie jeho poslania. Nemusíš vynikať ani IQ, ani silou. Keď máš primerané IQ, primerané vzdelanie, všetko spiš nižšie, ale ideš na plný plyn, stačí to. Ostatok Pán Boh dodá. Presne tolko energie, tolko času, tolko možností, koľko potrebuješ na splnenie úkolu. Ten, kto pri modlitbe dáva výkričníky, rozkazuje, to je pyšný človek: „Bože, nebudeme ani ja, ani moje deti chodiť do kostola!“ To je pyšný človek. Kto dáva bodku, je hlúpy človek: „Zajtra pôjdem do Kanady.“ – „Ale jak vieš, že zajtra budeš žiť?“ Keď dávaš čiarku, to je ono: „Ježiš, ja to chcem tak a tak [čiarka] a zbytok urob, jak ty chceš.“ Alebo otáznik: „Ježišu, chceš to ty, alebo moja mužská pýcha?“ Vtedy takého človeka vede Duch svätý. Lebo má pokoru. Boh nehľadá svätých, to by sa nahľadal, nehľadá ani múdrych, to by sa načakal. Hľadá ochotných a z nich si robí špičkovú svätých a špič-

kovo múdrych, ochotných ľudí.

Co vás naučili „vaši chlapci“, jak nazýváte lidi z okraje společnosti a další chovance, se kterými pracujete?

Predovšetkým ma naučili, že sa nemôžem spoliehať ani na svoj rozum, ani na svoj jazyk, ani na svaly. Musím sa spoliehať jedine na Boha. Je krásne, keď po rokoch príde ťažký kriminálnik na krst, na svätú spoveď, na sväté primanie. No nie farárovi svaly, rozum ani jazyk. Božia добрota. Spoliehať sa viac na Pána Boha než na seba. Ty choď na plný plyn, a ja urobím ostatné. Pán Ježiš nepotreboval päť chlebov a dve ryby. Mohol lusknúť prstom a nasýtil by niekoľkotisícový dav. Tých päť chlebov a dve ryby, to je prirodzený základ, zbytok nadprirodzená nadstavba. Ježiš to nepotreboval, ale chcel vidieť, či mu dôveruješ – nie čo hovoríš, ale či dôveruješ. Urob prirodzený základ, Boh urobí nadprirodzenú nadstavbu.

V dôvere se skrýva určité riziko...

Áno, Boh takto skúšal treba Mojžiša: choď k Červenému moru, klepni holí a prejdete suchou nohou. Boh mohol buchnúť a more by sa rozdvajilo a potom by vyvolený národ mohol vykročiť a Mojžiš by sa nestránil. Ale nie, on mu prikázal: „Príď ku moru a tam klepni.“ Mojžiš riskoval. Keď sa more nerozdvojí, tak ho zabijú. Boh chce: ukáž, či mi veríš. Nie čo rozprávaš, ale to, čo robíš. A ja z tvojej dôvery si prečítam tvoju lásku. A nič iné ma nezaujíma len tvoja láska. A iba dve známky sú z jedného predmetu, z ktorého maturujeme – z lásky: zmaturoval, alebo nezmaturoval? Ostatné sú kecys.

Čím bychom jako kresťané mohli súčasné spoločnosti prospieť?

Jeden redaktor sa ma opýtal: pán farár, čo by ste chceli odkázať mladým ľuďom, ktorý dnes odišli od cirkvi? Odpovedal som: chcel by som sa im ospravedlniť. Pretože my kňazi často nežijeme podľa toho, čo kážeme, a ti ľudia to vidia. Každý z nás ľudí maľuje nejaký obraz – alebo milosrdného Ježiša, alebo spotvorenú karikatúru. Syn vidí svojho otca, ktorý ma bezchybný oblek, kravatu, vystupovanie. V robote je to samé „Marianočka sem, Zuzanočka hentam, Anička hentam“ a pák príde domú a povie svojej žene: „Stará, uhní!“ Syn vidí jeho dvojaký život. Vidí to pokrytectvo. To je spotvorená karikatúra Krista. A mladý človek to odmieta. A ma pravdu, toto nie je Kristus. Namaľuj mi milosrdného Ježiša, toho príjmu. Milosrdného svojim životom. Milosrdenstvo znamená, že všetkým odpúšťam a všetkým pomáham. Aj tým, čo mi ublížili. Tým najviac. Radostná sprava je: i pokus sa počíta. Syn ti na tvoje pokusy povie: „To bolo trápne, také umelé.“ Ale Ježiš povie: „Nie, bolo to sväté.“ Nezaujíma ho výsledok, to by si tiež mohol zhorieť pýchou. Zaujíma ho tvoja snaha. Tvoja láska.

Co je podle Vás největší duchovní nemoc současné doby?

Pýcha. Aj v Sodome Gomore žil muž s mužom, žila žena zo ženou. Ale ten muž netvrdil, že je žena, keď chce, a žena netvrdila, že je muž. V Ninive prorok

Jonáš povedal: „Už len štyridsať dní a Ninive bude zničená.“ A bolo? Nebolo. Prečo? Lebo ľudia pred Bohom kľakli. Kľakli! A Boh zmenil svoje rozhodnutie. Jak trestal Pán Boh vyvolený národ? Keď robili zle, tak prišla pandémia, kľakli pred ním, Boh sa zmiloval. Zase boli príliš pyšní, prišla vojna, zase pred ním kľakli zmiloval sa zas. Potom prišiel hlad, zase kľakli... a tak je to s každým z nás. Pozrite, jak je to s dnešným svetom. Príde pandémia, my nekľakáme pred Bohom, ale klaníme sa vakcína. Príde vojna, nekľakáme pred Bohom, ale klaníme sa helikoptéram, tankom, zbraňam. Príde hlad, klaníme sa geneticky modifikovanej kukurici. To je aká? To je taká, ktorá je neplodná. Ty musíš takú kukuricu vždycky kupovať od kupcov, a tak si na nich závisíš. Pretože keď tú kukuricu zaseješ, neurodí sa. Čiže toto sú naši bohovia. Až kľakneme pred pravým Bohom a budeme chcieť splniť všetky jeho príkazy a zákazy, vtedy Boh zmení rozhodnutie. Veď on neprišiel zničiť hriešnikov, ale pomôcť im. Prišiel ich spasť. Nie odsúdiť. A to je naše šťastie. „Nie prišiel som povolať spravodlivých, ale hriešnikov.“

S čím možná souvisí i krize otcovství, o které často mluvíte:

„Dnes máme mnoho mužov, ale málo otcov. A práve to je príčina mnohých problémov – v rodinách aj v spoločnosti.“

Muž nie je len bankár. On má byť otec, ktorý dokáže „strácať“ čas so svojim synom. Najlepšia výchova je napodobňovaním. Nestačí, aby otec povedal: „Choď do kostola!“ Ale musí povedať: „Synu, poď, ideme do kostola!“ To je ono. Ale ten muž si zvykol spať v kamióne, lebo nechce poslúchať škriekot detí. Vyhovára sa manželke a potom spi desať kilometrov od nich a domov nedorazí. Potom chýba mužský prvok. Mali by ste vidieť, aký rozmazaný chlapci chodievajú ku mne, nacukrovaný, napudrovaný. „To čo, chlape, to čo je?“ Chýba muž. A také vtiahnúť pána Boha do výchovy. Vtiahnúť čo najskôr. Nech deti vidia otca kľaknúť, nech vidia otca, ktorý prizná svoju vinu, opraví sa, ospravedlní sa, toto nech vidia.

Proč se to děje?

Vola byť dobrým otcom tam chýba. Muž dáva prednosť kariére a peniazom. Muž musí chcieť byť dobrým otcom. Ak

Marián Kuffa...

...se narodil v roce 1959 v Kežmaroku. V dětství se věnoval karate. V mládí opravoval kostely a lezl po horách. Vystudoval Vysokou školu zemědělskou v Nitře. Touha stát se knězem k němu přišla až po pádu z Gerlachu, při němž málem přišel o život. Tehdy v něm uzrálo rozhodnutí „vrátit svůj život Bohu“ tím, že se bude věnovat nejpotřebnějším – bezdomovcům, ohroženým ženám, lidem závislým, propuštěným kriminálíkům, dětem z dětských domovů, lidem z vyloučených lokalit převážně romského původu. V roce 1991 přebírá vedení Institutu Krista Velkňaza a rozšiřuje jeho působnost o charitativní činnost. V roce 1994 začal působit jako římskokatolický kněz v Žakovcích v okrese Kežmarok. Na opravě rozbořené fary začal v nuzných podmínkách pracovat s odchovanci polepšovny a s bývalými trestanci. „Věděl jsem, že když od těchto lidí odejdu, budu obyčejný teoretik.“

V současnosti pod hlavičkou Institutu provozuje několik zařízení: IKV Žakovce zahrnující útulek pro bezdomovce, domov sociálních služeb, ženský útulek, zařízení pro matky s dětmi a zařízení pro seniory a specializované zařízení. V České republice pak domov pro seniory S. M. Stanislavy Ernstové v Bílé Vodě a Domov pro seniory Panny Marie Královny v Choryni.

Motto IKV:

„Milujte lidí takých, akí sú, čím menej si to zaslúžia, tým viac ich milujte. Nemilujte ich podľa veľkosti ich zásluh, ale podľa veľkosti ich potrieb!“

Foto: ikv.sk

chcem byť napríklad dobrý lekár, musím sa dlho učiť, chcem byť dobrý myslivec, musím zložiť skúšky. Nestačí, že sa chcem naučiť bicyklovať, to „chcem“ je síce najdôležitejšie – ta vola –, ale za tým prebieha celý proces: spadnem z bicykla, udriem koleno a znova nasadnem. Nie naraz, ale postupne sa to naučím. A rovnako ak chcem byť dobrý otec, musím naozaj chcieť a musím sa učiť. Všetci Boho odo mňa nemôže chcieť niečo a nedá mi na to schopnosti a možnosti. To by bol nespravodlivý Boh.

Kresťanství nabízí mnoho zkušeností a cest, jak tyto věci řešit. Přináší hodnoty v původním, silném slova smyslu. Jak přesvědčit většinou společnost, že by to mohlo fungovat, že by mohl být dobrý nápad se k nim vrátit?

Pán Boh určite rešpektuje slobodu ľudí. To ale neznamená, že im ty hodnoty nemáme predkladať. Naše kresťanské príkazy a zákazy, to je rovnaké, ako keď lekár ti prikáže zjesť tu a tu tabletku. Ale ten lekár už u teba nebude štát s pištoľou, či tu tabletku zješ. On ti da predpis a teraz ty jednej. Da ti nasmerovanie: tu sa odbočuje doľava, tu doprava a ty sa rozhoduješ. No a my kresťania máme ukazovať smer. Cestu. A ukazovať to svojim životom: najlepšia výchova je napodobňovaním, jak už som vrazil. Počúvam Ježiša, čo hovorí? Vidím ho na kríži, čo robí? To isté mam robiť ja. Teóriu mam v Písme

a prax na kríži. Premieňaj bolesť, nepochopenie, urážky na lásku. Tak ako Ježiš: na tom kríži si mal vsiet ty a ty a ty a ty. On to zobral za nás.

Jak vysvětlovat evangelium?

Jediné evangelium, ktoré čítajú aj naši neveriaci bratia, je pomoc trpiacim. To znamená byť milosrdný. A byť milosrdný znamená byť márnratný na lásku. Všetkým pomáham a všetkým odpúšťam. Aj keď by to bolo trápne, umelé. Pro Ježiša je to sväté. Toto evangelium „čítajú“ aj neveriaci. Nie učitelia zapalujú, ale svedkove. Musíme svedčiť. O Kristovej láske. Z tvojho života sa to musí dať prečítať. A neveriaci potom povedia: alebo je sprostý, alebo fakt tam dačo musí za tým byť. Všetci kradnú a on nekradne. Všetci hreší a on nie hreší. Čo za tým je? Tak donútiš toho druhého, aby sa zamyslel. Tohľa znamená predkladať hodnoty. Nie ako sektár to do nich natlačiť. Najprv je treba pripraviť si pôdu. Don Bosco hovorí: modlitba, príklad, láska. To sú zbraň Dona Bosca. Cíti tvoj neveriaci brat, že ho máš rád, aj keď má iný názor než ty? Musí to cítiť. Tým si pripravím pôdu. A potom až sa začne pýtať, potom mu ukázať: toto sú kresťanské hodnoty.

O hodnotách dnes s oblibou mluví také politici, kteří křesťanství zrovna moc nemusí...

Bol u nás Richard Sulík, zakladateľ liberálne strany SaS a jej poslankyňa, pani

Jana Cigániková. Hovorím im: „Vy nie ste naši nepriatelia. Mój nepriateľ je vaša liberálna, zabijacká filozofia.“ „Zabijacká?“ „Áno, ta, ktorá zabíja nielen nás a naše deti, ale aj vás a vaše deti. Preto vás nebudeme voliť? Pretože vás máme radi, radšej než vy sa máte radi.“ „Čože?“ „No aj vás to poškodzuje.“ Buď ale vždy láskavý, nikdy nenávisťný.

Stále na prednáškach opakujem: nenávidím škodlivý alkoholizmus, ale milujem alkoholikov. Nenávidím škodlivý lesbizmus, ale milujem lesby. Nenávidím fašizmus a liberalizmus, ale milujem týchto ľudí. „Mám rád“ ale neznamená, že idem podľa nich. To by som alkoholikovi musel dať fľašu, to nie je dôkaz lásky. „Beriem ti fľašu, lebo ti dávam otcovstvo a priateľstvo.“ To je dôkaz lásky. „Beriem ti to, čo ti škodí, synu mój.“

Dovolte poslední otázku. Kdesi jste prohlásil, že „kňaz sa z modlitby rodí, v modlitbe žije a v modlitbe umiera“. Za co se v současnosti nejvíce modlíte?

Modlím sa za celý národ, za cirkev a za rodiny. A teraz, keď som aj v Českej republike, tak za celý svet. Keď ma helikoptéra viezla tu do Čech na operáciu [v roku 2023 měl otec Kuffa vážnou nehodu při pádu z koně a utrpěl těžké poranění páteře a léčil se v Čechách, pozn. red.], tak som to ponúkol Ježišovi. Dvanásť dní a dvanásť nocí som mal kruté bolesti a tak som to obetoval za národ, za cirkev, za rodinu. Za to sa teraz modlím. A za ľudí, ktorých mi Boh zošle do cesty a tých, ktorých už mi zoslal.

Za rozhovor ďakuje Jan Šindelka

PROČ MUŽI LOVÍ

Svěží vzduch podzimního rána mi plní plíce a dodává mi energii, když vycházím z příjemného pohodlí teplé postele ven do tmy. Čelovka osvětluje mlžný oblak, který se vytváří při každém mém výdechu. Studená fronta na konci listopadu a jemný svit ubývajícího měsíce naznačují to, co každý lovec cítí v kostech: v lese vrcholí říje.

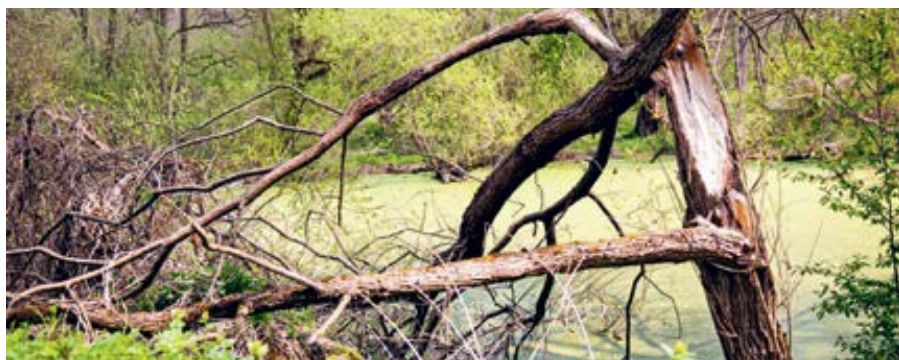

Foto: ©BETTY Hornikova / Člověk a Věra

Je to výjimečné období roku, kdy je probouzející se les téměř dechberoucí. Bůh koná své dílo a my všemi smysly cítíme, jak příroda ožívá. Je to čas, který muže spojuje a zároveň každého z nás vtahuje do samoty. Vítejte v jeleních lesích. Sezona je zahájena!

Vzduch je nehybný. Lesy spí hlubokým, tichým spánkem. Jen z dálky je slyšet tlumené zahoukání sovy. A pak se stane něco kouzelného: první paprsky ranního světla začínají pomalu prostupovat přes hory a osvětlovat okolní les. Je to chvíle na klidnou modlitbu. Toto světlo, které tady venku působí jako přímý dar od Boha, se rozlévá všude kolem mě a obklopuje mě svým pokojem a přítomností způsobem, který může pochopit jen lovec. S tím přichází i probouzení okolních stvoření, když slunce začne rozptylovat tmou. Po šramotu, který způsobí veverka šplhající po stromě, se ozve zpěv kardinála červeného. Brzy se přidá salašník modrý a zanedlouho už se k rannímu chóru připojí celá řada zpěvných ptáků, kteří vítají nový den. Tu první veverčí samičku objevil sameček a následuje přívál štěbetání a honiček v nikdy nekončícím úsilí o pokračování druhu. Les ožívá.

Úzký srpek měsíce ustupuje nádhře modré oblohy v Karolíně. Vděčně pozvedám oči k nebesům v modlitbě díky za

to, že to všechno mohu prožívat. Je těžké se nemodlit, když tam stojím o samotě, obklopen otisky Stvořitelových prstů.

Lovit, či nelovit?

Odpověď na otázku, proč muži loví, vyžaduje hluboký ponor do mnoha vrstev, k hlubokým důvodům, které rezonují v mužském srdci. Je to volání utéct od všech rozptýlení, vydat se do divočiny, jako to udělal Ježíš – a stejně jako on nás to vede k modlitbě. Vstoupíme-li do této samoty, zjistíme, že nám Bůh zjeví věci o nás samých a o svém stvoření, které neřekne těm, kdo nevynaloží patřičné úsilí. Nic nevypovídá o modlitbě tak, jako když sedíte v klidu na jednom místě často déle než šest hodin – jen vy, Bůh a jeho stvoření.

Umožňuje to utužit bratrství, které může vzniknout jen skrze společné utrpení – a následné společné oslavy. Vyjít ven do mrazivého chladu je mnohem snazší, když víte, že váš spolubratr to udělá také – jen o kousek dál za horou. Takové bratrství se nedá předstírat na sociálních sítích. Lov je skutečný. V sázce je život a smrt a nejde o žádnou zábavu. Skutečně opatřujeme potravu pro naše rodiny, přímo a hmatatelně. Spojujeme se, abychom řešili reálné problémy v těžkých podmínkách.

Lov nám umožňuje zajistit pro naše rodiny kvalitní maso. Už víc než deset let jsem nekoupil maso v obchodě – a předtím jen zřídka. V naší kultuře jsme často vzdáleni od půdy a od toho, co to znamená postarat se o rodinu. Můžu chodit do práce, vydělat peníze a koupit maso... ale proč prostě nevyrazit a nezískat ho sám, když vím, že je zdravé a bezpečné? Nejde jen o zajištění potravy, ale i o hluboké propojení se samotnou zemí.

A konečně, my muži tohle ticho potřebujeme. Je to místo zkoušek a obnovy. Bez pohodlí domova to může být těžké, ale v každém muži je hluboko uvnitř cosi divokého – touha vydat se na cestu a zjistit, jestli na to má. Je to prapůvodní část naší přirozenosti, kterou do nás neuložil svět, ale Bůh. On sám je divoký, nezkrutný. O Aslanovi, mocném lvu, který v *Le-topisech* Narnie C. S. Lewise symbolizuje Krista, se ptali: „Je nebezpečný?“ Odpověď zněla: „Ano, je nebezpečný! Vždyť je to lev. Ale je dobrý!“ I my, muži, máme svou sílu používat k dobrému. Les je jakési cvičiště. Máme na to jít a ulovit zvíře, abychom zajistili potravu pro svou rodinu?

Lov dodává muži sebedůvěru, že dokáže něco náročného. Zažívá skutečný přívál adrenalinu při stopování zvířete, které je mnohem vnímavější než on sám. Jeden špatný pohyb, závan větru, nepatrný hluk a je konec – srnec je pryč. Prohry jsou skutečností. Velké vzestupy i hluboké pády, to vše k tomu patří.

Joel Stroot
farmář

Joel Stroot
The Catholic Gentleman
Přeložil Pavel Štíčka

HANNAH ARENDTOVÁ, STRACH Z PEKLA A ZMIZENÍ AUTORITY

Částečně teologické úvahy pro sekulární politiky

Výzva totality

Tváří v tvář děsivé vyhlídce, že Adolf Hitler a jeho přísluhovači vyhladí její vlastní národ, věnovala tato studentka Martina Heideggera a Karla Jasperse nejvýznamnější část svého díla vysvětlování toho, jak se objevila nepředstavitelná zrůda, jíž byla totalita.

Ve snaze objasnit, jak vůbec mohly vzniknout takové zrůdnosti jako bolševismus a nacismus, Arendtová předkládá konkrétní vysvětlení ve svém článku *Autorita ve dvacátém století*, publikovaném v roce 1956:

K vzestupu fašistického, komunistického a totalitního hnutí a ke vzniku dvou totalitních režimů, Stalinova po r. 1929 a Hitlerova po r. 1938, došlo na pozadí víceméně všeobecného, více či méně dramatického zhroucení všech tradičních autorit. Nikde toto zhroucení nebylo přímým výsledkem samotných režimů či hnutí, ale zdálo se, jako by totalita, v podobě režimů i hnutí, dokázala nejlépe využít celkové politické a společenské atmosféry, v níž byla radikálně zpochybněna platnost samotné autority.¹

Totéž přesvědčení podrobněji vyložila v monografii *Původ totalitarismu* (1951). Aby ho prověřila, začala své zkoumání u základů lidské společnosti v každém období: u rodiny a školy, institucí, jež zhroucení autority, oné neviditelné moci, která je jejich základem, podkopává. Ještě konkrétněji Arendtová tvrdí, že v kontextu moderní kultury bezmocně pozorujeme „postupný kolaps jedné formy autority, která existuje ve všech historicky známých společnostech, autority rodičů nad dětmi, učitelů nad žáky a všeobecně starších nad mladšími“.² A nejde jen o nahodilý a dílčí jev. Nikoli, jde o celkovou zkázu jakékoli au-

tority, která začíná u autority rodičů nad jejich dětmi a nakonec vede „až k opomíjení zřejmých přirozených nezbytností“.³

Když Arendtová analyzovala americký kontext, vůči němuž projevovala trvalou skepsi, někdy přijímanou poměrně kriticky (včetně toho, že byla označována za „antifeministku“), ukazovala, že i takzvaný „neokonzervatismus“, který se velice dynamicky rozvíjel na rovině kultury i vzdělávání, se „odvolává na špatnou náladu a obavy, které jsou přímým důsledkem odstranění autority ze vztahu mezi mladými a starými, učitelem a žákem a mezi rodiči a dětmi“.⁴ Ve všech svých spisech vyvozuje ohromující závěr, že moderní svět ničí každou instituci založenou na autoritě.

Arendtová si všímá, že narušování autority má své kořeny v samotných dějinách moderní doby. V již citované eseji z roku 1956 proto pokládá řečnickou otázku:

Kdo může popřít... že zmizení prakticky všech tradičně ustanovených autorit je jedním z nejvýraznějších rysů moderního světa?⁵

Od Luthera k Leninovi: revoluce

Pokud sledujeme historické vlákno událostí, jež Arendtová považuje za zodpovědné za zrod moderní doby, včetně protestantské reformace a mylné filozofie autorů jako Thomas Hobbes, nemůžeme si nevšimnout, že všechny vycházejí ze silně protitradičních předpokladů. V jedné ze svých nejprovokativnějších esejí *Co je autorita?*, roku 1961 zařazené do její sbírky *Between Past and Future* (Mezi minulostí a budoucností), Arendtová tyto revoluce bez obalu kritizuje:

Luther udělal chybu, když si myslel, že jeho zpochybnění pozemské autority Církve a jeho apel na individuální úsudek bez

Hannah Arendtová v roce 1933. Foto: wikimedia

jakéhokoli vedení nepoznamenají tradici a náboženství. Stejně tak se mýlili Hobbes a političtí filozofové sedmnáctého století, když doufali, že autoritu a náboženství lze zachovat bez tradice. Konečně také humanisté udělali chybu, když si mysleli, že bez náboženství a autority bude možné setrvat uvnitř neporušené tradice západní civilizace.⁶

Zmizení autority samozřejmě není jev, k němuž došlo přes noc. Naopak jde o dlouhý historický proces, který se odvíjí působením sledu určitých významných událostí. Abychom pochopili povahu i důsledky tohoto procesu, musíme nejprve porozumět klíčovému bodu stanoviska Arendtové.

Autorita se nutně pojí se dvěma dalšími základními hodnotami: s *náboženstvím* a *tradicí*. Tato trojice zásadních hodnot představuje dědictví, které římskokatolická církev přejala z římské tradice:

Díky skutečnosti, že se v ustavení ka-

1 Hannah Arendt, *Authority in the Twentieth Century*, *The Review of Politics*, roč. 18, č. 4 (říjen 1956), str. 403.

2 *Ibidem*.

3 *Ibidem*, str. 404.

4 *Ibidem*.

5 *Ibidem*, str. 414.

6 Hannah Arendt, *What is Authority?*, v *Between Past and Future. Six Exercises in Political Thought*, New York: Viking, 1961, str. 128.

Paul Gauguin: Mahana no Varua Ino (Mluví ďábel) (1893–1894)

tolické církve zopakovalo založení města Říma, byť samozřejmě s radikálně odlišným obsahem, mohla křesťanská éra převzít římskou trojici náboženství, autority a tradice.⁷

Toto přijetí podstaty římské autority katolickou církví ji vede k tvrzení, že „dosud se nástup moderního věku podařilo přežít jediné autenticky autoritativní instituci, a sice katolické církvi“.⁸ Její hlavní myšlenkou však je, že nejpevnějším základem projevů a zachování autority je náboženství.

Tyranie a autoritativní režim

Aniž by mírnila svá slova, precizně formulovanými pojmy kritizuje omyl liberálních myslitelů (a dnes dokonce i „konzervativců“), kteří na jednu stranu zaměňují tyranskou vládu s autoritativní a na druhou stranu si pletou legitimní užití síly s jakoukoli formou násilí. Přesně vysvětluje zásadní rozdíl mezi nimi:

Rozdíl mezi tyranii a autoritativní vládou vždycky spočívá v tom, že tyran panuje podle své vlastní vůle a zájmů, zatímco i ta nejtvrdší autoritativní vláda je vázána zákony. Její skutky prověřuje kodex, který buď vůbec nebyl vytvořen člověkem, jako v případě přírodních zákonů, Božích příkázání či Platónových idejí, nebo ho alespoň nevytvořili ti, kdo jsou momentálně u moci. Zdrojem autority u autoritativní vlády je vždy nějaká vnější síla, nadřazená její vlastní moci; právě z tohoto zdroje, této vnější síly, která přesahuje politickou sféru, autority vždy odvozují svou „autoritu“, tedy svou legitimitu, a jejich moc lze podle toho-

to zdroje poměřovat a kontrolovat.⁹

V tom spočívá podstata rozdílu mezi autoritativním vůdcem a tyranem. Ten první, který vládne veden mocí založenou na transcendentním souboru principů, tedy disponuje legitimitou, kterou ten druhý, řídící se pouze svou vůlí a osobními (či rodovými) zájmy, nikdy mít nebude. Zkrátka a dobře, zdroj jakékoli legitimní formy autority je vždy nadřazen individuální vůli toho, kdo autoritu uplatňuje.

Metafyzický zdroj autority

Co však takového vůdce motivuje, aby se řídil transcendentním souborem hodnot (jako je Desatero)? Odpověď, kterou Hannah Arendtová předkládá, je naprosto ohromující: *strach z pekla* (což je, jak nám říkají Šalomounovy moudré texty, počátek moudrosti). Jde o *poslední a absolutní základ* tradičního a náboženského principu autority. Bez této metafyzicko-náboženské bázně, založené na existenci pekla, jež popisuje Platón ve svém mýtu o Erovi ze spisu *Ústava* (běžně a chybně překládaného jako *Republika*) nebo evangelium podle Lukáše v podobenství o boháči a Lazarovi, je zmizení autority nevyhnutelné. To pak umožnilo vznik děsivých diktátorských režimů 20. století.

Začalo být možné vyhlazovat miliony lidí, aniž by takovým skutkům genocidy někdo nebo něco dokázali zabránit. Jak píše Arendtová, „strach z pekla již nepatří mezi motivy, které by mohly zablokovat nebo podnítit činy většiny“.¹⁰ Jako by nás chtěla přesvědčit o důležitosti této

myšlenky, dále píše:

Ať je tomu jakkoli, faktem je, že nejvýznamnějším důsledkem sekularizace moderní doby docela dobře může být odstranění z veřejného života spolu s náboženstvím i jediného politického prvku v tradičním náboženství, strachu z pekla. My, kdo jsme byli svědky toho, jak během Hitlerovy a Stalinovy éry do politické sféry v daných zemích téměř bez jakýchkoli překážek vtrhla zcela nová a bezprecedentní zločinnost, bychom rozhodně neměli podceňovat jeho „přesvědčivý“ vliv na fungování svědomí.¹¹

Je pravda, že když byl tak zvaný „mýtus pokroku“ v celé této epoše konfrontován s nejstrašnějšími projevy svévolné moci, žádný z myslitelů, kteří se snažili předložit relevantní vysvětlení, se nemohl vyhnout náboženství. Důvodem je, že v kontextu politického života není nic tak zřejmé jako katastrofální následky sekularizace, včetně odluky církve od státu. Arendtová nám říká, že zmizení strachu z pekla vede přímo k institucionalizaci nemorálnosti a proměně Hitlerovy či Stalinovy úchylné vůle ve státní politiku, vykonávanou roboty, kteří je slepě následují po cestě zkázy.

Texty Hannah Arendtové se vyznačují hluboce metafyzickým až teologickým pojetím dějin. Úpadek moderní doby v konečném důsledku nelze vysvětlit ničím jiným než jejím odklonem od křesťanského ideálu autority. Z tohoto pohledu vyplývá prostý, ale hluboký závěr: pokud v duši dnešních občanů nedojde k obnově neměnných, věčných a zjevných přesvědčení (tj. nadpřirozené víry) židovsko-křesťanské tradice, nebude žádné stávající politické vedení schopné nynější politické krize moudře vyřešit.

Robert Lazu Kmita

Kmita's Library

Přeložila Alena Švecová

Robert Lazu Kmita
filosof, spisovatel a publicista

7 Ibidem, str. 126.

8 Hannah Arendt, *Authority in the Twentieth Century*, op. cit., str. 405.

9 Ibidem, str. 406.

10 Hannah Arendt, *What is Authority?*, op. cit., str. 135.

11 Ibidem, str. 133.

ZPOVĚDNICE, BRANKÁŘ A MUČEDNÍK. VSTUPE DO HRY

Někdy si říkám, že být katolíkem je jako hrát ligový zápas proti celému světu. Fanoušci pískají, rozhodčí fauluje, protivníci kují své pikle a vlastní obrana dřímá. Ale pak přijde chvíle, kdy brankář Liverpoolu po vítězném zápase vyzná víru v Ježíše Krista. Média znejistí. Copak se to stalo? Neřekl snad „děkuju klubu“, „manažerovi“ nebo „sponzorovi energetických drinků“? Ne – on řekl: „Ježíš je cesta, pravda a život.“ Brankář týmu Alisson Becker oslavil zisk poháru originálním způsobem. Brazilec ukázal fanouškům z celého světa tričko s citátem z Janova evangelia. Čisté konto nejen na hřišti, ale i v duši. Bravo. Před pár týdny podobným způsobem oslavil mistrovský titul Beckerův spoluhráč Cody Gakpo. Útočník vstřelil v zápase gól, pak si svlékl tričko a pod něj napsal: Patřím Ježíši. V důsledku toho byl Holanďan napomenut vedením anglické ligy za to, že se chlubil svými náboženskými názory. Předpisy zakazují hráčům zveřejňovat politické, náboženské nebo jiné zprávy... s výjimkou vyjadřování podpory sexuální menšinám.

Zatímco Becker slaví s citátem Kristových slov na dresu, v Británii se plánuje, že má být zpovědní tajemství prostřednictvím zákona prolomeno. Britská ministryně pro záležitosti žen prohlásila, že katoličtí kněží, kteří se během zpovědi dozvědí o sexuálním zneužívání dětí, musí kajícíky nahlásit policii. Postoj Bridget Phillipsonové pravděpodobně postaví vládu do konfliktu s církví.

A pak tu máme otázku života a smrti. Doslova. Polští lékaři se přou, zda tělo v mozkové smrti, které se brání intubaci, je opravdu mrtvé, nebo se jednoduše přirozeně brání dalšímu zásahu. Pečlivě zkoumání problematiky tzv. mozkové

Beatifikace mučedníka víry P. Stanisława Streicha v Poznani. Foto: ipn.gov.pl

smrti přineslo závažné poznatky, které nejen zpochybňují, ale v některých případech přímo vyvracejí představu, že člověk s diagnostikovanou „mozkovou smrtí“ je skutečně mrtvý. Existují případy, které tuto představu staví na hlavu: muž, který byl deset let považován za „mrtvého“, se nečekaně probral. Jiný pacient, v určité době označený za mozkově mrtvého, objal zdravotní sestru právě ve chvíli, kdy mu začínali odebírat orgány. Lze v těchto případech ještě mluvit o tělech zemřelých – nebo spíše o osobách, které zjevně nebyly bez života? Při odběru orgánů od osob s diagnózou mozkové smrti se rutinně podávají paralyzující látky. Důvodem je to, že tělo se zákroku aktivně brání: objevují se pohyby končetin, reakce na bolestivé podněty, změny srdeční frekvence či krevního tlaku při řezu do kůže. Tělo tedy reaguje způsobem, který je typický pro živý organismus hájící svou integritu. Je možné za těchto okolností s klidným svědomím tvrdit, že dárce je již mrtvý?

Z Vatikánu přichází zpráva, že nový papež by mohl trochu přiosřít kurz vůči Číně. Kdo ví – třeba přišel Lev XIV., a bude to lev doopravdy, ne holub.

A mezi tím vším – skromný polský kněz Stanisław Streich zastřelen při mši svaté. Blahoslavený Stanisław Streich byl farářem v obci Luboń u Poznane. Dne 27. února 1938 byl během nedělní mše zavražděn Wawrzyncem Nowakem, členem militantního křídla ilegální Komunistické strany Polska. Útočník při činu vykřikl: „Ať žije komunismus! Udělal jsem to pro vás! Vypadněte z kostela!“ Ačkoli se atentát odehrál ještě před druhou světovou válkou, v době, kdy komunisté v Polsku nebyli u moci, radikální proticírkevní ideologie už tehdy podněcovala nenávist vůči víře a jejím představitelům. Právě z této nenávisti vycházela vražda P. Streicha.

A tak se svět točí dál – a co my? Držíme pozici?

–zd–

MONITOR – publicistický čtrnáctideník. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474.

Šéfredaktorka: Zdeňka Rybová. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D.; P. Mgr. PhDr. Štěpán Filip, Ph.D., OP; Mgr. Andrej Kutarňa; Ing. Vojtěch Macek; prof. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D.; Jan Šindelka; Mgr. Radim Ucháč. Teologický poradce: P. Mgr. Evermod Jan Sládek OPraem.

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, http://rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010

Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.